

DPP-M201314 Seat No. _____
M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination
April / May – 2015
Political Science : Paper - VIII
(European Political Thoughts - II)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 14
- (1) એડમંડ બર્કના રાજકીય વિચારો જણાવો.
(2) રૂસોની રાજ્યની સંકલ્પનાં ટૂંકમાં વર્ણવો.
(3) હ્યુમની રાજકીય વિચારધારા ચર્ચો.
- 2 (અ) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10
- (1) હેગલની સ્વતંત્રતા અંગેની સંકલ્પના સમજાવો.
(2) માર્ક્સવાદ પર રૂસોનો પ્રભાવ જણાવો.
- (બ) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10
- (1) માર્ક્સવાદ પર એડમંડ બર્કનો પ્રભાવ જણાવો.
(2) ફાસીવાદનાં લક્ષણો જણાવો.
- 3 (અ) કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. 10
- (1) ફાસીવાદ પર એડમંડ બર્કનો પ્રભાવ ચર્ચો.
(2) રૂસોનાં લોકશાહી અભિગમની ચર્ચા કરો.
(3) રૂસોનાં રાષ્ટ્રવાદ અને લોકશાહી અંગેનાં વિચારો ચર્ચો.
(4) રૂસોનાં સામાજિક કરારની સમીક્ષા કરો.

3 (બ) કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. 10

- (1) રૂસોની 'વાસ્તવિક ઈચ્છા' અને 'સામાન્ય ઈચ્છા'નું સ્વરૂપ સમજાવો.
- (2) એડમંડ બર્કનાં રાજ્ય અંગેનાં વિચારો ચર્ચો.
- (3) એડમંડ બર્કનાં ઇતિહાસ અંગેનાં વિચારો ચર્ચો.
- (4) હેગલનો દ્વંદ્વાત્મક ભૌતિકવાદ અને રાજ્ય અંગેના વિચારો ચર્ચો.

4 નીચેના પ્રશ્નોનાં એક-બે લાઈનમાં જવાબ આપો. 6

- (1) “સામ્યવાદનાં બાઈબલ” તરીકે કયા પુસ્તકને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (2) “અધિશેષ મૂલ્યનો સિદ્ધાંત” કોણે રજૂ કર્યો ?
- (3) “યુદ્ધનું કારણ એ મૂડીવાદનું પરીણામ છે.” આ માન્યતા કઈ વિચારધારાની છે ?
- (4) “ધર્મ એ એક પ્રકારનું અફીણ છે.” આવું કોણે કહ્યું ?
- (5) સર્વસત્તાવાદી શાસન વ્યવસ્થાની હિમાયત કઈ વિચારધારા કરે છે ?
- (6) “રાજ્ય સાધ્ય છે, વ્યક્તિ સાધન છે,” આવું કોણ માને છે ?

5 કોઈપણ દશ M.C.Q.નાં ઉત્તર આપો. 10

- (1) રૂસો રાજ્ય પહેલાની સ્થિતિને કઈ સ્થિતિ તરીકે ઓળખાવે છે ?
(A) કુદરતી અવસ્થા (B) કૃત્રિક
(C) સારી (D) ખરાબ
- (2) રૂસોની દૃષ્ટિએ કુદરતી અવસ્થામાં માનવી કેવો હતો ?
(A) દુઃખી. (B) સુખી અને સંતોષી.
(C) ક્રોધી (D) ગરીબ
- (3) રૂસો માનવીની કુદરતી અવસ્થાનાં અંત માટે કોને જવાબદાર ગણે છે ?
(A) સુખ. (B) દુઃખ
(C) મિલકત (D) સ્વતંત્રતા

- (4) રૂસોએ લખેલા પુસ્તકનું નામ લખો.
- (A) ટુ ટ્રીટાઈઝીસ (B) ધ સોસાયટી
(C) ધ સ્ટેટ. (D) ધ સોશિયલ કોન્ટ્રાક્ટ
- (5) રૂસો તેની સામાન્ય ઈચ્છાને કેવી માને છે ?
- (A) નિરકુશ અને સર્વોપરી (B) અંકુશિત
(C) નિમ્ન (D) ભાજ્ય.
- (6) રૂસો તેની સામાન્ય ઈચ્છા દ્વારા કેવા પ્રકારની શાસન-વ્યવસ્થાની હિમાયત કરે છે ?
- (A) સરમુખત્યારી (B) લોકશાહી
(C) પ્રમુખશાહી (D) અરાજકુતા
- (7) વિચારક હેગલ કયા દેશનો વતની હતો ?
- (A) અમેરીકા (B) બ્રિટન
(C) જર્મની (D) ફ્રાંસ
- (8) રૂસોની માન્યતા મુજબ આદર્શ રાજ્યની વસ્તી કેટલી હોવી જોઈએ ?
- (A) 1000 (B) 2000
(C) 5000 (D) 10,000
- (9) હેગલ કઈ શાસન વ્યવસ્થાનો વિરોધ કરે છે ?
- (A) લોકશાહી (B) સરમુખત્યારશાહી
(C) રાજાશાહી (D) સામ્યવાદી
- (10) “બંદુક અને દારૂગોળાની શોધ એ સંજોગોને કારણે નહીં, પણ માનવીની જરૂરિયાત માંથી જ ઉદ્ભવી છે.” આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) બેન્થમ (B) હેગલ
(C) રૂસો (D) જહોન લોક

(11) “રાજ્ય સમાજથી પણ શ્રેષ્ઠ સંસ્થા છે.” આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) બેન્થામ (B) રૂસો
(C) હેગલ (D) મીલ

(12) ફાસીવાદ નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો વિરોધ કરે છે ?

- (A) મૂડીવાદ (B) વ્યક્તિવાદ
(C) સત્તા (D) સમાજવાદ અને સામ્યવાદ

ENGLISH VERSION

- 1 Answer any one : 14
- (1) State the political thoughts of Edumond Burk.
- (2) Describe briefly Rousseau's concept of state.
- (3) Discuss the political ideology of Hume.
- 2 (a) Write answer any one : 10
- (1) Explain the concept of Liberty by Hegel.
- (2) State the impact of Rousseau's on Marxism.
- (b) Write answer any one : 10
- (1) State the impact of Edumond Burk on Marxism.
- (2) State the characteristics of Fascism.
- 3 (a) Write answer any two : 10
- (1) Discuss the impact of Edumond Burk on Fascism.
- (2) Discuss Rousseau's "Democratic trend".
- (3) Discuss the ideas of Rousseau's about nationalism and democracy.
- (4) Review the social contract theory given by Rousseau.

(b) Write answer any two : 10

- (1) Explain the nature of Rousseau's 'Real Will' and 'General will'.
- (2) Discuss the ideas of Edmund Burke about state.
- (3) Discuss the ideas of Edmund Burke about history.
- (4) Discuss Hegel's Dialectics materialism and ideas on state.

4 Answer in one or two lines. 6

- (1) Which book is known as a "Bible of communism" ?
- (2) Who presented 'the theory of surplus value' ?
- (3) "The cause of war is the result of capitalism", which ideology believes this ?
- (4) "Religion is one kind of opium", who said this ?
- (5) Which ideology does take sides of totalitarian ruling system ?
- (6) "State is the aim and human is an instrument", who does believe this ?

5 M.C.Q. (any ten) 10

- (1) What says Rousseau the status of state before the state ?
(A) Nature of State (B) Artificial
(C) Good (D) Bad
- (2) How was the man in the state of Nature according to Rousseau ?
(A) Unhappy (B) Happy and satisfy
(C) Angry (D) Poor
- (3) Who is responsible for the end of the state of nature of man according to Rousseau ?
(A) Happiness (B) Unhappiness
(C) Property (D) Liberty

- (4) Give the name of the book wrote by Rousseau.
 - (A) Two treaties
 - (B) The Society
 - (C) The State
 - (D) The Social Contract
- (5) What is the description for General Will by Rousseau ?
 - (A) Uncontrolled and superior
 - (B) Controlled
 - (C) Lower
 - (D) Dividable
- (6) Which type of ruling system take side Rousseau by his General Will ?
 - (A) Autocracy
 - (B) Democracy
 - (C) Presidential
 - (D) Anarchy
- (7) Which country was the native of the thinker-Hegel ?
 - (A) America
 - (B) Britain
 - (C) Germany
 - (D) France
- (8) How much population is appropriate the ideal state according to Rousseau ?
 - (A) 1000
 - (B) 2000
 - (C) 5000
 - (D) 10000
- (9) Which ruling system does oppose by Hegel ?
 - (A) Democracy
 - (B) Autocracy
 - (C) Monarchy
 - (D) Communist
- (10) "Invention of rifles and bombs is not cause of the circumstances, but it is origin from necessity of man". Who said that ?
 - (A) Bentham
 - (B) Hegel
 - (C) Rousseau
 - (D) John Lock
- (11) "State is the superior institute than society" who said that ?
 - (A) Bentham
 - (B) Rousseau
 - (C) Hegel
 - (D) Mill

(12) Which following matter does oppose fascism ?

- (A) Capitalism
 - (B) Individualism
 - (C) Power
 - (D) Socialism and Communism
-